

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας - Κύκλος Ισότητας των Φύλων

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Διευκόλυνση της απασχόλησης ατόμων
που φροντίζουν, ως εξαρτώμενα μέλη, άτομα με αναπηρία.

Βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη: Γιάννης Σακέλλης, Σταματίνα Γιαννακούρου

Ειδικοί Επιστήμονες: Αγγέλη Χριστίνα
Διάφα Λιάνα
Μπαρτζελιώτης Κώστας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

---

1. Ο πολίτης ανέφερε:

Πολίτης που είχε οριστεί επίτροπος της ανάπηρης και ορφανής αδελφής του, διαμαρτυρήθηκε στον Συνήγορο του Πολίτη (ΣτΠ) επειδή ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας (ΟΕΕ) απέρριψε αίτημά του για ένταξη της αδελφής του στο πρόγραμμα «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», για την περίοδο 2009-2010. Από το συγκεκριμένο πρόγραμμα, που προέβλεπε τη δημιουργική απασχόληση παιδιών και εφήβων με αναπηρία, μπορούσαν να επωφεληθούν μόνο οι μητέρες παιδιών και εφήβων με αναπηρία. Ο πολίτης ισχυρίστηκε ότι ο αποκλεισμός του συνιστούσε διάκριση λόγω φύλου σε βάρος των πατέρων παιδιών με αναπηρία, καθώς και εν γένει διάκριση σε βάρος όσων, πλην της μητέρας, έχουν την επιμέλειά τους.

2. Ο νόμος προέβλεπε:

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών (άρθρο 116 παρ. 2). Το Κράτος λαμβάνει ειδικά μέτρα για την προστασία της αναπηρίας. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας (άρθρο 21 παρ. 3 και 6). Τέλος, ο κοινός νομοθέτης (ν. 3769/2009), ενσωματώνοντας δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οδηγία 2004/113/ΕΚ), ορίζει ότι δεν αποκλείεται η διαφορετική μεταχείριση (θετικό μέτρο), εάν η παροχή αγαθών ή υπηρεσιών αποκλειστικά ή πρωτίστως σε άτομα του ενός φύλου αιτιολογείται από θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξης του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία, έχει δε τηρηθεί εύλογη αναλογία μεταξύ της ιδιαίτερης μεταχείρισης και του επιδιωκόμενου σκοπού..

3. Ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε:

Ο Συνήγορος του Πολίτη, διαπιστώνοντας καταρχάς ότι η συγκεκριμένη πρόβλεψη δεν συνιστά διάκριση, αφού πρόκειται για θετικό μέτρο υπέρ των μητέρων αναπήρων τέκνων, και ότι η αρμοδιότητα για το εν λόγω πρόγραμμα είχε μεταφερθεί από τον ΟΕΕ σε άλλο φορέα του Υπουργείου Εργασίας, απευθύνθηκε στην αρμόδια πλέον υπηρεσία. Επεσήμανε ότι ανακύπτει ένα κενό ρύθμισης στις περιπτώσεις που την αποκλειστική επιμέλεια του ανάπηρου παιδιού ή εφήβου έχουν άλλα πρόσωπα, που δεν έχουν την ιδιότητα του γονέα ή που έχουν οριστεί δικαστικοί συμπαραστάτες του. Ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε να υιοθετηθεί ρύθμιση, που να δίνει τη δυνατότητα στον έχοντα την αποκλειστική επιμέλεια αναπήρου τέκνου πατέρα, καθώς και στους έχοντες τη δικαστική συμπάρασταση (επιμέλεια) παιδιών και εφήβων με αναπηρία, να κάνουν αίτηση σε πρόγραμμα της νέας περιόδου που θα αφορά στα Κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες και να ωφελούνται του προγράμματος

4. Το αποτέλεσμα της παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη:

Η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών & Άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας ενημέρωσε τον Συνήγορο του Πολίτη ότι εκδόθηκε σχετική κοινή υπουργική απόφαση [η υπ' αριθ. 0.18975/οικ.3.3113/21-10-2010 (ΦΕΚ 1683)]. Η απόφαση αυτή προβλέπει ότι μπορούν να ωφελούνται από δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013», άτομα (άνδρες και γυναίκες), που έχουν ως εξαρτώμενα μέλη ηλικιωμένα άτομα μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα ή άτομα με κινητικές αναπηρίες, με αισθητηριακές αναπηρίες, με νοητική υστέρηση, με πολλαπλές αναπηρίες ή με

διαφορετικού είδους αναπηρία. Η ωφέλεια συνίσταται στη δημιουργική απασχόληση των εξαρτωμένων ηλικιωμένων ή αναπήρων ατόμων, κατά τις ώρες που εργάζονται οι φροντιστές τους, ώστε να αποκτήσουν οι τελευταίοι ίσες ευκαιρίες για πρόσβαση στην αγορά εργασίας.